

Agnieszka Laskowska-Hulisz¹

Maciej Serowaniec²

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

**SKUTKI PRAWNE WNIESIENIA ODWOŁANIA OD DECYZJI PREZESA
URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW WPROST DO SĄDU
OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DOI: <http://dx.doi.org/10.12775/TSP-W.2025.014>

Date of receipt: 30.09.2025

Date of acceptance: 30.12.2025

**Legal Effects of Lodging an Appeal against a Decision of the President of the Office
of Competition and Consumer Protection Directly with the Court of Competition
and Consumer Protection (Summary)**

The article analyses an issue of great importance – not only in terms of procedural and constitutional aspects, but above all from the point of view of protecting the rights of parties to proceedings, including the right to defence and to be heard — the issue of the legal consequences of appealing against a decision of the President of the Office of Competition and Consumer Protection directly to the Court of Competition and Consumer Protection. The authors of the publication presented this issue from the perspective of procedural law, constitutional law and international law, including the right to a court hearing. They drew attention to the lack of clear legal regulations specifying the legal consequences of lodging an appeal bypassing the President of the Office of Competition and Consumer Protection, as well as the lack of a detailed analysis of this issue in the literature on the subject and in court rulings, despite its significant importance not only from the point of view of the parties to the proceedings but also in terms of ensuring legal certainty. This article is therefore intended, on the one hand, to be a voice in the discussion on the issue in question and, on the other hand, an appeal to the courts applying the law to apply it in accordance with the applicable standards of legal protection, and to the legislator to immediately eliminate the current legal loophole.

Key-words: competition and consumer protection, decision, appeal, dismissal of appeal, court.

Streszczenie

W artykule zostało przeanalizowane niezwykle doniosłe - nie tylko pod względem procesowym, konstytucyjnym, ale przede wszystkim z punktu widzenia ochrony praw stron postępowania, w tym prawa do obrony i do bycia wysłuchanym - zagadnienie związane ze skutkami prawnymi wniesienia odwołania od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wprost do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Autorzy publikacji przedstawili to zagadnienie z punktu widzenia prawa procesowego oraz prawa konstytucyjnego i międzynarodowego, w tym prawa do sądu. Zwrócili uwagę na brak jasnej regulacji prawnej, określającej skutki prawne wniesienia odwołania z pominięciem Prezesa UOKiK, a także na brak szczegółowej analizy tego zagadnienia w literaturze przedmiotu oraz orzecznictwie sądowym, pomimo jego istotnego

¹ Dr hab. Agnieszka Laskowska-Hulisz, prof. UMK – Katedra Postępowania Cywilnego, Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, e-mail: agalas@umk.pl, ORCID: 0000-0002-2834-9306.

² Prof. dr hab. Maciej Serowaniec – Katedra Prawa Konstytucyjnego, Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, e-mail: mserowaniec@umk.pl, ORCID: 0000-0003-4693-7977.

znaczenia z punktu widzenia nie tylko strony postępowania ale także dążenia do zapewnienia stanu pewności prawa. Artykuł ten z jednej strony ma być zatem głosem w dyskusji na temat tytułowego zagadnienia, z drugiej zaś apelem do sądów stosujących prawa – o zgodne z obowiązującymi standardami ochrony praw – stosowanie prawa i do ustawodawcy o niezwłoczne wyeliminowanie obecnej luki prawnej.

Słowa kluczowe: ochrona konkurencji i konsumentów, decyzja, odwołanie, odrzucenie odwołania, sąd.

1. Uwagi wprowadzające

Postępowanie w sprawach z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów ma charakter złożony z uwagi na to, że w istocie prowadzone jest ono w zależności od etapu – najpierw według przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów³, czyli w trybie postępowania administracyjnego, natomiast po wydaniu decyzji przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwanego dalej Prezesem UOKiK) i wniesieniu od niej odwołania do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwanego dalej SOKiK) według przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego⁴, czyli w trybie procesu cywilnego. Postępowanie to w literaturze określane jest jako postępowanie hybrydowe⁵.

Stosownie do treści art. 82 ust. 1 u.o.k.k. od decyzji Prezesa Urzędu stronie nie przysługują środki prawne wzruszenia decyzji przewidziane w Kodeksie postępowania administracyjnego, dotyczące wznowienia postępowania, uchylecia, zmiany lub stwierdzenia nieważności decyzji.

Natomiast zgodnie z treścią art. 81 ust. 1 u.o.k.k. od decyzji Prezesa Urzędu przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - sądu ochrony konkurencji i konsumentów, zwanego dalej "sądem ochrony konkurencji i konsumentów", w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia. We wskazanym przepisie, w kolejnych jego paragrafach, zostało uregulowane postępowanie przed Prezesem UOKiK, ale tylko w wypadku wniesienia odwołania za jego pośrednictwem. Ustawodawca nie wprowadził natomiast

³ Tekst jednolity: Dz. U. z 2025, poz. 1714 ze zm., zwana dalej u.o.k.k.

⁴ Tekst jednolity: Dz. U. z 2024, poz. 1568 ze zm., zwany dalej k.p.c.

⁵ Terminem „procedur hybrydowych” określa się procedury złożone, łączące właściwe dla odmiennych typów postępowań – „swoiste hybrydy procesowe” (ang. *hybrid procedures*). Tak Z. Kmieciak, *Postępowanie w sprawach ochrony konkurencji a koncepcja procedury hybrydowej*, PiP 2002/4, s. 31, a także R. Stankiewicz, *Likwidacja procedur hybrydowych – krok w dobrym kierunku czy szkodliwy dogmatyzm?* [w:] *Aktualne problemy rozgraniczenia właściwości sądów administracyjnych i sądów powszechnych*, red. M. Błachucki, T. Górzyńska, Warszawa 2011, s. 159–161. Tak też K. Małysa-Ptak, *Kontrola działalności administracji publicznej sprawowana przez sądy powszechne*, Warszawa 2019, s. 377 i n.

regulacji prawnej dotyczącej sytuacji omyłkowego wniesienia przez stronę odwołania wprost do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Regulacji takiej nie ma również wprost zamieszczonej w Kodeksie postępowania cywilnego w części dotyczącej postępowania w sprawach z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów oraz w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową (art. 479²⁸ – 479³⁵ k.p.c.). W art. 479²⁸ § 2 k.p.c. ustawodawca postanowił, że odwołanie od decyzji Prezesa Urzędu wnosi się za jego pośrednictwem do sądu ochrony konkurencji i konsumentów w terminie miesiąca od dnia doręczenia decyzji. Natomiast w art. 479^{31a} § 2 k.p.c. uregulował, że sąd ochrony konkurencji i konsumentów odrzuca odwołanie wniesione po upływie terminu do jego wniesienia, niedopuszczalne z innych przyczyn, a także wtedy, gdy nie uzupełniono w wyznaczonym terminie braków odwołania.

Warto przy tym dodać, że na mocy art. 83 u.o.k.k. w sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania przed Prezesem Urzędu stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego, z zastrzeżeniem art. 84⁶.

Z kolei w zakresie postępowania przed Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego, przy tym wprost te dotyczące bezpośrednio analizowanego postępowania, tj. art. 479²⁸ – 479³⁵ k.p.c., natomiast w nieuregulowanym w tych przepisach zakresie odpowiednio pozostałe przepisy o procesie cywilnym.

Postępowanie w sprawach z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów, ze względu na swój hybrydowy charakter, lokuje się zatem na styku prawa administracyjnego i cywilnego, a jego konstrukcja proceduralna w sposób szczególny rzutuje na realizację konstytucyjnego prawa do sądu. Prawo to, wyrażone w art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, obejmuje nie tylko formalną możliwość zainicjowania kontroli sądowej rozstrzygnięcia organu administracji, lecz także gwarancję realnego, efektywnego i nieskrępowanego nadmiernym formalizmem dostępu do sądu. Na tym tle szczególnego znaczenia nabiera problematyka skutków procesowych wniesienia odwołania od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwłaszcza w sytuacji, gdy odwołanie to zostaje złożone z uchybieniem ustawowo przewidzianego trybu pośrednictwa organu. Brak jednoznacznej regulacji prawnej w tym zakresie oraz rozbieżności w orzecznictwie i

⁶ Tytułem uzupełnienia na podstawie stosownych odesłań, do postępowania przed Prezesem UOKiK stosuje się także odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania cywilnego, ale tylko w ograniczonym zakresie, wynikającym z tych odesłań, jak np. z art. 84 u.o.k.k., które pozostają bez wpływu na treść niniejszego opracowania.

doktrynie prowadzą do stanu niepewności prawnej, w którym konsekwencje uchybienia formalnego mogą w praktyce skutkować definitywnym zamknięciem drogi sądowej. Rodzi to pytanie, czy rygorystyczna wykładnia przepisów procesowych, prowadząca do odrzucenia odwołania wniesionego w terminie, lecz bezpośrednio do sądu, pozostaje w zgodzie z konstytucyjnym standardem prawa do sądu, zasadą proporcjonalności oraz wynikającym z art. 2 Konstytucji RP nakazem zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa. W tym ujęciu analiza skutków prawnych wniesienia odwołania nie może ograniczać się wyłącznie do rozważań stricte procesowych, lecz wymaga uwzględnienia szerszego, konstytucyjnego i konwencyjnego kontekstu ochrony jednostki przed nadmiernym formalizmem procedury, zwłaszcza w sprawach o doniosłych i represyjnych skutkach prawnych.

Na tym tle powstaje pytanie, jak powinien postąpić Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wypadku wniesienia odwołania wprost do Sądu, tj. z pominięciem pośrednictwa Prezesa Urzędu. Czy brak regulacji prawnej w tym zakresie powinien obciążać stronę? W końcu, czy prawo do sądu, w wypadku braku regulacji prawnej, może i powinno wyznaczać kierunek stosowania prawa przez sądy i inne organy władzy państwowej? A także, czy z uwagi na charakter spraw rozpoznawanych w postępowaniu w sprawach z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów, dotkliwość skutków prawnych wydawanych w tych sprawach decyzji, nie powinno uzasadniać wprowadzenia do krajowych przepisów stosownej regulacji prawnej, która doprowadziłaby do wyeliminowania w tym zakresie stanu niepewności prawa.

Autorzy tej publikacji, podejmą próbę znalezienia odpowiedzi na postawione pytania, odwołując się w niezbędnym zakresie do regulacji krajowych, poglądów doktryny i orzecznictwa, a także wypowiedzi sądów międzynarodowych.

2. Charakter prawny postępowania przed Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz przepisy prawne je regulujące

Postępowanie przed Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest sądowym postępowaniem cywilnym. Jest to jedno z postępowań odrębnych uregulowanych w Kodeksie postępowania cywilnego, prowadzone w trybie procesu cywilnego.

W judykaturze podkreśla się, że Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów rozpoznaje odwołanie jako sąd pierwszej instancji, ale dotyczy to wyłącznie trybu rozpoznawania sprawy, nie zaś jego istoty. Sąd ten dokonuje kontroli instancyjnej decyzji Prezesa Urzędu co najmniej w sensie formalnym, bowiem postępowanie z zakresu ochrony

konsumentów ma charakter hybrydalny - łączący w sobie dominujące w nim elementy sądowego postępowania pierwszoinstancyjnego z pewnymi elementami drugoinstancyjnej kontroli decyzji administracyjnej. Wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów rozstrzyga bowiem o bycie prawnym zaskarżonej decyzji, eliminując ją z obrotu prawnego, bądź utrzymując w obrocie prawnym w dotychczasowej lub zmienionej postaci. Dopiero wniesienie odwołania powoduje wszczęcie kontradyktoryjnego postępowania sądowego, bowiem poprzedzające je postępowanie administracyjne warunkuje jedynie dopuszczalność drogi sądowej. Z tej przyczyny kognicja Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest ograniczona do przedmiotu zaskarżonej decyzji, a co za tym idzie, nie obejmuje zdarzeń zaistniałych po jej wydaniu, a więc nieobjętych postępowaniem administracyjnym⁷. Ponadto zgodnie z wyrokiem Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 14 czerwca 2019 r.⁸, Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest sądem cywilnym i prowadzi sprawę cywilną, wszczętą w wyniku wniesienia odwołania od decyzji Prezesa Urzędu według reguł kontradyktoryjnego postępowania cywilnego, a nie sądem legalności decyzji administracyjnej, jak to czynią sądy administracyjne w postępowaniu sądowno-administracyjnym. Tylko takie odczytanie relacji pomiędzy postępowaniem administracyjnym i postępowaniem sądowym może uzasadniać dokonany przez racjonalnego ustawodawcę wybór między drogą postępowania cywilnego i drogą postępowania sądowno-administracyjnego dla wyjaśnienia istoty sprawy. Celem postępowania jest merytoryczne rozstrzygnięcie sprawy, której przedmiotem jest spór między stronami powstający dopiero po wydaniu decyzji przez Prezesa Urzędu.

Pomijając wątpliwości, jakie są zgłaszane w zakresie relacji postępowania przed Prezesem UOKiK do postępowania sądowego, autorzy tej publikacji przychylają się do poglądu, zgodnie z którym w wypadku tych dwóch postępowań mamy do czynienia z proceduralną kontynuacją, co oznacza, że SOKiK powinien korzystać z materiału zebranego przez Prezesa UOKiK i jeżeli nie budzi on wątpliwości, wziąć go pod uwagę przy czynieniu własnych ustaleń faktycznych na potrzeby rozpoznania odwołania⁹.

Poprzedzenie postępowania sądowego postępowaniem administracyjnym przed Prezesem UOKiK odzwierciedla zatem z jednej strony złożony - cywilnoprawny i publicznoprawny - charakter rozpoznawanych w tym postępowaniu spraw, z drugiej strony

⁷ Tak SA w Warszawie w wyroku z dnia 8 marca 2012 r., VI ACa 1150/11, LEX nr 1131091.

⁸ XVII AmK 22/16, Legalis nr 2243907.

⁹ Zob. R. Stankiewicz, *Likwidacja...*, s. 177. Tak też K. Flaga-Gieruszyńska, w: *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, pod red. K. Flaga-Gieruszyńska, A. Zieliński, Warszawa 2025, Legalis, komentarz do art. 479²⁸, Nb 1.

zaś prowadzi do wniosku, że postępowanie sądowe nie powinno mieć charakteru inkwizycyjnego i że ustawodawca istotny ciężar wyjaśnienia stanu faktycznego sprawy i ustalenia istnienia lub nieistnienia praktyk ograniczających konkurencję nałożył na, poprzedzające postępowanie sądowe, postępowanie prowadzone przez Prezesa UOKiK. Postępowanie sądowe powinno mieć charakter kontradyktoryjny, uwzględniający przy tym materiał dowodowy zebrany w postępowaniu administracyjnym¹⁰.

Postępowanie sądowe w sprawach z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów jest postępowaniem dwuinstancyjnym, od wydanego w pierwszej instancji wyroku, strony mogą wnieść apelację, natomiast od orzeczenia wydanego w drugiej instancji - skargę kasacyjną, niezależnie od wartości przedmiotu sporu (art. 479³⁵ k.p.c.).

Reasumując, z powyższych ustaleń, można wyprowadzić wniosek, że skoro ustawodawca poddał sprawy rozpoznawane przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów sądowej kontroli, przeprowadzanej w postępowaniu cywilnym, dwuinstancyjnym i dodatkowo wprowadził możliwość wniesienia skargi kasacyjnej od orzeczeń sądu drugiej instancji, niezależnie od wartości przedmiotu sporu, to oznacza, że sprawy te ustawodawca uznał za szczególnie ważne, nie tylko z punktu widzenia interesu publicznego, ale także podmiotów prawa, z których interesami mogą być one związane. Takie rozwiązanie w zakresie zaskarżalności decyzji Prezesa UOKiK wskazuje na to, że w ocenie ustawodawcy należy zapewnić stronom tego postępowania jak najszerszą sądową kontrolę wydanych w sprawie decyzji, umożliwiając wypowiedzenie się w tych sprawach nie tylko sądom powszechnym, ale także Sądowi Najwyższemu.

Przechodząc do podstaw prawnych postępowania przed Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów, należy wskazać, że w pierwszej kolejności stosuje się art. 479²⁸ – 479³⁵ k.p.c. regulujące to postępowanie odrębne. W zakresie nieuregulowanym w tych przepisach, na podstawie art. 13 § 2 k.p.c. do postępowania tego mają odpowiednie zastosowanie przepisy o procesie cywilnym, postępowaniu zwykłym, o ile nie pozostają one w sprzeczności z istotą tego postępowania¹¹. Z kolei wśród przepisów o procesie cywilnym, został zamieszczony przepis regulujący zasady wnoszenia apelacji, tj. art. 369 § 3 k.p.c. zgodnie z którym terminy, o których mowa w § 1 i 1¹, uważa się za zachowane

¹⁰ K. Flaga-Gieruszyńska, w: *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, pod red. K. Flaga-Gieruszyńska, A. Zieliński, Warszawa 2025, Legalis, komentarz do art. 479²⁸, Nb 1.

¹¹ Tak m.in. J. Jagieła, w: *Kodeks postępowania cywilnego. Tom I. Komentarz. Art. 1-205*, pod red. A. Marciniaka, Warszawa 2019, s. 237. Zob. też J. Gudowski [w:] *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom I. Postępowanie rozpoznawcze. Artykuły 1-124*, wyd. VI, red. T. Ereciński, Warszawa 2023, art. 13; E. Marszałkowska-Krześ, w: *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, pod red. E. Marszałkowska-Krześ, I. Gil, Warszawa 2025, Legalis, komentarz do art. 13 k.p.c., Nb 4 i 5.

także wtedy, gdy przed ich upływem strona wniosła apelację do sądu drugiej instancji. W takich przypadkach sąd ten zawiadamia sąd pierwszej instancji o wniesieniu apelacji i żąda przedstawienia akt sprawy.

W orzecznictwie na tle skargi kasacyjnej oraz skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia został natomiast zaprezentowany pogląd, że istnienie art. 398⁵ § 1 k.p.c. powoduje, że nie jest dopuszczalne zastosowanie art. 369 § 3 k.p.c. (umieszczonego w Dziale V "Środki odwoławcze" Kodeksu postępowania cywilnego) w postępowaniu kasacyjnym. Przepis ten dotyczy szczególnego wypadku wniesienia apelacji bezpośrednio do sądu drugiej instancji, zatem nie określa ogólnego sposobu postępowania w wypadku wniesienia środka zaskarżenia do niewłaściwego sądu. Na marginesie można wskazać, że powyższa reguła obowiązuje również w przypadku wniesienia skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia do niewłaściwego sądu, zgodnie z art. 424¹² w zw. z art. 398²¹ k.p.c.¹² O ile, pogląd ten w odniesieniu do wymienionych środków zaskarżenia, tj. skargi kasacyjnej oraz skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, z uwagi na nadzwyczajny charakter prawny tych środków, które dotyczą prawomocnych orzeczeń, od których strona w toku instancji miała prawo się odwołać, a także obowiązujący przy ich wnoszeniu przymus adwokacko-radcowski, wydaje się uzasadniony, o tyle odnoszenie postawionej tezy do środków prawnych, których wniesienie stanowi dla stron jedyną możliwość weryfikacji wydanej w sprawie decyzji czy orzeczenia, wydaje się nadmiernie rygorystyczne.

3. Charakter prawny odwołania od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz sposób jego wniesienia

Zgodnie z treścią art. 479²⁸ § 3 k.p.c. odwołanie od decyzji Prezesa Urzędu powinno czynić zadość wymaganiom przepisanych dla pisma procesowego oraz zawierać oznaczenie zaskarżonej decyzji, przytoczenie zarzutów, zwięzłe ich uzasadnienie, wskazanie dowodów, a także zawierać wniosek o uchylenie lub zmianę decyzji w całości lub w części.

Przepis ten określa wymagania formalne odwołania, których niespełnienie w wyznaczonym terminie uzasadnia wszczęcie trybu uzupełnienia. Z kolei nieuzupełnienie braków formalnych odwołania, podobnie jak m.in. wniesienie go po terminie, prowadzi do

¹² SN w postanowieniu z dnia 25.03.2022 r., III CZ 135/22, LEX nr 3416869. Tak też postanowienia: z dnia 20 lutego 2014 r., I CZ 6/14, OSNC 2015, Nr 2, poz. 22, z dnia 20 marca 2014 r., II CZ 107/13, nie publ., z dnia 4 września 2014 r., II CZ 51/14, nie publ., z dnia 25 listopada 2016 r. V CZ 73/16, nie publ

odrzućenia odwołania (art. 479^{31a} § 2 k.p.c.). Odwołanie od decyzji Prezesa UOKiK stanowi pismo o charakterze hybrydalnym – łączy w sobie elementy pozwu i środka odwoławczego (zaskarżenia), w wyniku którego wszczynane jest sądowe postępowanie pierwszoinstancyjne z pewnymi elementami drugoinstancyjnej kontroli decyzji administracyjnej¹³. Odwołanie od decyzji Prezesa UOKiK stanowi pismo o charakterze hybrydalnym - łączy w sobie elementy pozwu i środka odwoławczego (zaskarżenia), w wyniku którego wszczynane jest sądowe postępowanie pierwszoinstancyjne z pewnymi elementami drugoinstancyjnej kontroli decyzji administracyjnej. Strona powinna określić w nim w jednoznaczny sposób zakres zaskarżenia¹⁴.

Odwołanie składane na podstawie art. 81 u.o.k.k. jest zatem szczególnym środkiem zaskarżenia decyzji organu administracji¹⁵.

Termin do wniesienia odwołania jest terminem procesowym, co oznacza, że jego bezskuteczny upływ rodzi skutki procesowe w postaci odrzucenia odwołania. Termin ten jest też terminem przywracalnym¹⁶.

Natomiast w świetle przepisów prawa regulujących postępowanie w sprawie z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów jedynym organem właściwym do odrzucenia odwołania wniesionego po terminie jest Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Zgodnie bowiem z treścią art. 479²⁸ § 1 k.p.c. odwołanie od decyzji Prezesa Urzędu wnosi się za jego pośrednictwem do sądu ochrony konkurencji i konsumentów w terminie miesiąca od dnia doręczenia decyzji. Natomiast art. 81 § 1 u.o.k.k. stanowi, że od decyzji Prezesa Urzędu przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - sądu ochrony konkurencji i konsumentów, zwanego dalej "sądem ochrony konkurencji i konsumentów", w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia.

Kwestia ta ma natomiast istotne znaczenie praktyczne, z uwagi na skutki prawne, wynikające z wniesienia odwołania wprost do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, z pominięciem Prezesa UOKiK. W literaturze oraz orzecznictwie sądowym sporne jest, jak należy potraktować takie odwołanie.

¹³ ¹³ Zob. np. wyroki SN: z dnia 29.05.1991 r., III CRN 120/91, OSNCP rok 1992, nr 5, poz. 87, z dnia 24.10.2002 r. I CKN 1465/00, Legalis nr 59279 i z dnia 24.01.2012 r., III SK 23/11, wyrok SA w Warszawie z dnia 8.03.2012 r., VI ACa 1150/11, Legalis nr 532600.

¹⁴ Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 19.10.2017 r., VII ACa 897/17, Legalis nr 1752459.

¹⁵ Ibidem.

¹⁶ Tak m.in. I. Kunicki, w: *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom III. Art. 425-729*, pod red. A. Marciniaka, Warszawa 2020, s. 290; K. Kohutek, M. Sieradzka, *Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz*, Warszawa 2024, Lex, Komentarz do art. 82, NB 4.

Według jednego poglądu, w wypadku wniesienia odwołania wprost do SOKiK zachodzi przypadek bezskutecznej czynności procesowej¹⁷. Na uzasadnienie tego poglądu Sąd Najwyższy wskazał, że postępowanie prowadzone przed sądem ochrony konkurencji i konsumentów jest postępowaniem pierwszoinstancyjnym, a w konsekwencji art. 369 § 3 k.p.c. nie znajduje do niego zastosowania. Zauważyć również należy, że inna jest funkcja i cel postępowania apelacyjnego, inna zaś odwołania od decyzji Prezesa UOKiK. O ile w przypadku postępowania apelacyjnego na plan pierwszy wysuwa się gwarancja dwuinstancyjności postępowania sądowego i związana z nią kontrola zasadności oraz legalności zaskarżonego orzeczenia sądowego w granicach zaskarżenia, o tyle w przypadku odwołania od decyzji Prezesa UOKiK, celem jest kontrola decyzji konkretnego organu władzy publicznej¹⁸.

Natomiast, zgodnie z drugim poglądem, który podzielamy, wniesienie w terminie odwołania lub zażalenia bezpośrednio do sądu ochrony konkurencji i konsumentów jest skuteczne i nie powoduje ujemnych konsekwencji dla strony. W takiej sytuacji sąd powinien przekazać jednak najpierw odwołanie Prezesowi UOKiK¹⁹.

Przechodząc do uzasadnienia zaprezentowanego stanowiska na gruncie prawa procesowego, na wstępie należy zauważyć, że z porównania zacytowanych przepisów, tj. art. 81 ust. 1 u.o.k.k. oraz art. 479^{31a} § 2 k.p.c. nie wynika jasno, jak na gruncie obydwu ustaw został uregulowany sposób wniesienia odwołania od decyzji Prezesa UOKiK. Z treści przepisu kodeksu postępowania cywilnego wynika, że odwołanie powinno być „wniesione” za pośrednictwem Prezesa UOKiK, ale wniosku takiego nie można wyprowadzić wprost z brzmienia z art. 81 § 1 u.o.k.k., w którym mowa jest o tym, że od decyzji Prezesa Urzędu „przysługuje” odwołanie do Sądu. Dla profesjonalnego prawnika, czym innym powinno być „wniesienie odwołania”, a czym innym „przysługiwanie odwołania”, ale czy różnica ta jest tak oczywista, czy jest ona także widoczna dla strony nie korzystającej z profesjonalnego prawnika, zwłaszcza w sprawie, która nie nakłada na nią takiego obowiązku, a sprawy z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów do takich należą. Czy zestawienie treści wymienionych dwóch przepisów, nie może jednak

¹⁷ Tak E. Modzelewska-Wąchał, *Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz*, Warszawa 2002, s. 271. Tak też postanowienie SN z 6.09.2023 r., II NSKP 30/23, LEX nr 3604320.

¹⁸ SN w postanowieniu z 6.09.2023 r., II NSKP 30/23, LEX nr 3604320.

¹⁹ T. Ereciński [w:] J. Gudowski, K. Weitz, T. Ereciński, *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom III. Postępowanie rozpoznawcze*, wyd. V, Warszawa 2016, art. 479(28); aprobująco G. Jędrejek, M. Orecki [w:] *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom. II. Artykuły 367–505(39)*, red. T. Wiśniewski, Warszawa 2021, art. 479(28); M. Raczkowski, K. Zielińska [w:] P. Ryłski, A. Olaś (red.), *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, wyd. 4, 2025; K. Kohutek [w:] M. Sieradzka, K. Kohutek, *Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz*, wyd. III, Warszawa 2024, art. 81

wywoływać wątpliwości co do sposobu ich stosowania, nawet dla profesjonalnego prawnika, zwłaszcza że są one zamieszczone w dwóch różnych ustawach, zaś ich regulacja – w zakresie terminu do wniesienia odwołania jest zbieżna. Czy racjonalna strona samodzielnie lub działając przez pełnomocnika, nie może powziąć wątpliwości, jaki jest w istocie prawidłowy sposób wniesienia odwołania. W naszej opinii, redakcja wymienionych przepisów niestety nie jest jednoznaczna i może wywoływać uzasadnione wątpliwości co do sposobu wniesienia odwołania.

Ponadto, przepisami regulującymi postępowanie po wniesieniu odwołania do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, są przepisy Kodeksu postępowania cywilnego. W przepisach szczególnych regulujących postępowanie w sprawach z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów oraz w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową brak jest regulacji, która wprost odnosiłaby się do sytuacji analizowanej w tym artykule, to jest do wypadku wniesienia odwołania od decyzji Prezesa UOKiK wprost do SOKiK, co w konsekwencji uzasadnia na mocy art. 13 § 2 k.p.c. odpowiednie stosowanie przepisów o procesie cywilnym. Właściwe pojęcie „odpowiedniości” zakłada, że przepis odsyłający nigdy nie nakazuje mechanicznego stosowania przepisów, do których odsyła, lecz zakłada konieczność dokonania oceny, w jakim sensie, zakresie i sposobie należy stosować dany przepis do zakresu odniesienia²⁰. Odpowiednie stosowanie, zgodnie z utrwalonymi w literaturze przedmiotu poglądami, polega na tym, że są takie przepisy o procesie, które do innych postępowań będą miały zastosowanie wprost, bez jakichkolwiek modyfikacji i adaptacji; są też takie przepisy o procesie, które do innych postępowań będziemy stosowali z pewnymi zmianami wynikającymi z istoty tych innych postępowań oraz będą takie przepisy o procesie, które w ogóle nie znajdą zastosowania w innych postępowaniach²¹.

Dodatkowo należy także zwrócić uwagę na charakter prawny odwołania, które jest traktowane jako szczególny środek zaskarżenia.

Nie bez znaczenia powinno być również to, że odwołanie jest pierwszym środkiem zaskarżenia, jaki przysługuje stronie od wydanej przez Prezesa UOKiK decyzji, zaś postępowanie przed SOKiK jedyną możliwością sądowej kontroli tej decyzji.

²⁰ J. Nowacki, „Odpowiednie” stosowanie przepisów prawa, „Państwo i Prawo” 1964, z. 3, s. 367 i n. Zob. też M. Hausner, *Odpowiednie stosowanie przepisów prawa – uwagi porządkujące*, Przegląd Prawa i Administracji 2025, nr 65, s. 151 i n.; M. Lewandowski, *Odpowiednie stosowanie przepisów o procesie do postępowań klauzulowego i egzekucyjnego na tle wybranych orzeczeń sądowych*, Problemy Egzekucji Sądowej 2000, nr 9, s. 40 i n.

²¹ J. Nowacki, op. cit., s. 367 i n.; A. Marciniak, *Postępowanie cywilne rozpoznawcze a postępowanie egzekucyjne*, Gdańskie Studia Prawnicze 2022, nr 5(57), s. 112-113.

Z powyższych względów wydaje się w pełni uzasadnione na podstawie art. 13 § 2 k.p.c., odpowiednie stosowanie do postępowania wywołanego wniesieniem odwołania od decyzji Prezesa UOKiK, art. 369 § 3 k.p.c., przy założeniu, że w tym wypadku odpowiednie stosowanie polega na stosownym zmodyfikowaniu art. 369 § 3 k.p.c. w sposób uwzględniający specyfikę odwołania od decyzji Prezesa UOKiK oraz jego roli w możliwości zapewnienia stronie sądowej kontroli tej decyzji. Za takim stanowiskiem, przemawiają nie tylko wyżej powołane argumenty, ale także prawo strony do poszanowania jej konstytucyjnych gwarancji procesowych, o których będzie mowa niżej, a także dążenie do ochrony strony z jednej strony przed negatywnymi konsekwencjami braku jednoznacznej regulacji prawnej, z drugiej zaś przed nadużyciami ze strony organów stosujących prawo, które, akceptując pierwszy z powołanych poglądów, przedłużają termin na odesłanie odwołania do Prezesa UOKiK, czym zamykają stronie drogę do sądu.

Za zaproponowaną wykładnią przemawia także treść art. 82 ust. 1 u.o.k.k., który wyłącza możliwość wzruszenia decyzji przewidzianymi w Kodeksie postępowania administracyjnego środkami prawnymi, dotyczącymi wznowienia postępowania, uchylecia, zmiany lub stwierdzenia nieważności decyzji. Co w konsekwencji oznacza, że strona, której odwołanie zostanie odrzucone z powodu wniesienia go w terminie do SOKiK, ale z pominięciem Prezesa UOKiK, oprócz możliwości wniesienia zażalenia na postanowienie o odrzuceniu odwołania (na podstawie art. 394 § 1 k.p.c.), nie będzie miała, jeżeli jej zażalenie także zostanie oddalone, możliwości wzruszenia w drodze zwyczajnych środków zaskarżenia. Warto w tym miejscu dodać, że decyzja ta, z uwagi na dotkliwość jej skutków prawnych, a w szczególności wysokie kary pieniężne nakładane przez Prezesa UOKiK może być kluczowa dla strony skarżącej i niejednokrotnie może decydować o jej dalszym funkcjonowaniu na rynku.

4. Konstytucyjne i międzynarodowe standardy prawa do sądu

Szczególne znaczenie dla oceny skutków procesowych wniesienia odwołania od decyzji Prezesa UOKiK ma również dorobek orzecniczy Trybunału Konstytucyjnego dotyczący zakresu i treści prawa do sądu oraz dopuszczalności formalnych ograniczeń dostępu do wymiaru sprawiedliwości. Trybunał Konstytucyjny konsekwentnie podkreśla, że prawo do sądu, jako jedno z podstawowych praw konstytucyjnych, nie może być interpretowane w sposób nadmiernie formalistyczny ani redukowane do czysto proceduralnej możliwości wniesienia środka zaskarżenia. Prawo do sądu stanowi bowiem jedną z fundamentalnych gwarancji ochrony praw jednostki w demokratycznym państwie prawnym. W polskim

porządku konstytucyjnym jego podstawowym źródłem jest art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, zgodnie z którym każdy ma prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy, bez nieuzasadnionej zwłoki, przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd. Przepis ten nie tylko statuuje formalne prawo do uruchomienia procedury sądowej, lecz wyznacza także minimalny standard jakościowy postępowania sądowego, obejmujący zarówno dostęp do sądu, jak i efektywność sprawowanej ochrony prawnej.

W polskim porządku konstytucyjnym punktem odniesienia dla oceny dopuszczalnych ograniczeń drogi sądowej pozostaje art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, a w ujęciu negatywnym – art. 77 ust. 2 Konstytucji (zakaz ustawowego zamykania drogi sądowej). W judykaturze Trybunału Konstytucyjnego konsekwentnie akcentuje się, że „prawo do sądu” nie sprowadza się do formalnej możliwości wniesienia pisma procesowego, ale obejmuje (1) prawo dostępu do sądu, (2) prawo do odpowiedniego ukształtowania procedury (zgodnie z wymogami sprawiedliwości proceduralnej), oraz (3) prawo do uzyskania rozstrzygnięcia. Taki sposób rozumienia art. 45 ust. 1 Konstytucji TK podtrzymywał m.in. w wyroku z 19 lutego 2008 r. (sygn. P 49/06)²², gdzie prawo do sądu rozpatrywano także w perspektywie standardu rozpoznania sprawy „bez nieuzasadnionej zwłoki” (w powiązaniu z art. 6 ust. 1 EKPC).

Trybunał Konstytucyjny wielokrotnie akcentował także, że nadmierny formalizm proceduralny może naruszać istotę prawa do sądu. W wyroku z 8 maja 2001 r. (sygn. P 15/00) wskazano, iż formalne wymogi procesowe nie mogą stanowić samoistnej przeszkody w rozpoznaniu sprawy przez sąd, jeżeli cel tych wymogów został w istocie osiągnięty. Sankcja procesowa w postaci odrzucenia środka zaskarżenia powinna być traktowana jako środek o charakterze wyjątkowym, stosowany jedynie wówczas, gdy uchybienie procesowe ma charakter istotny i rzeczywiście uniemożliwia prawidłowy tok postępowania.

Z kolei w kontekście skutków nadmiernego formalizmu szczególnie doniosły jest wyrok TK z 20 maja 2008 r. (sygn. P 18/07)²³, dotyczący mechanizmu odrzucania apelacji z przyczyn formalnych. Trybunał zaakcentował w nim, że formalne wymogi postępowania mogą służyć sprawności i pewności obrotu procesowego, jednak ich stosowanie nie może prowadzić do nieproporcjonalnego zamknięcia drogi do merytorycznego rozpoznania sprawy, zwłaszcza gdy uchybienie ma charakter usuwalny albo nie niweczy celu danej

²² Wyrok TK z 19 lutego 2008 r., sygn. P 49/06, Dz.U. 2008 nr 38, poz. 223.

²³ Wyrok TK z 20 maja 2008 r., sygn. P 18/07, Dz.U. 2008 nr 96, poz. 619.

instytucji procesowej. W płaszczyźnie rozważań o środkach zaskarżenia (a szerzej: o inicjowaniu kontroli sądowej rozstrzygnięć organów władzy publicznej) orzeczenie to wzmacnia argument, że sankcja procesowa w postaci „odcięcia” kontroli sądowej powinna być stosowana wyjątkowo i tylko wtedy, gdy znajduje wyraźne oparcie normatywne oraz spełnia test proporcjonalności. Odrzucenie środka prawnego z przyczyn czysto formalnych, bez analizy, czy uchybienie rzeczywiście uzasadnia tak daleko idącą sankcję, może prowadzić do naruszenia art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, zwłaszcza gdy strona wyraźnie zmanifestowała wolę poddania sprawy kontroli sądowej. Na tle analizowanej problematyki oznacza to, że w razie wątpliwości co do skutków wniesienia odwołania od decyzji Prezesa UOKiK bezpośrednio do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, sąd powinien w pierwszej kolejności poszukiwać takiej interpretacji przepisów Kodeksu postępowania cywilnego oraz ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, która zapewnia realizację prawa do sądu. Przyjęcie wykładni prowadzącej do odrzucenia odwołania wniesionego w terminie, lecz z uchybieniem formalnym nieobwarowanym jednoznaczłą sankcją ustawową, budzi bowiem wątpliwości konstytucyjne w świetle art. 45 ust. 1 oraz art. 2 Konstytucji RP. W konsekwencji dorobek orzecniczy Trybunału Konstytucyjnego wzmacnia tezę, że rygorystyczne, formalistyczne podejście do trybu wniesienia odwołania w sprawach z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów nie powinno prowadzić do zamknięcia drogi sądowej, zwłaszcza w sytuacji, gdy strona w sposób jednoznaczny i terminowy podjęła próbę uruchomienia sądowej kontroli decyzji organu administracji.

Analogiczne stanowisko zajmuje Europejski Trybunał Praw Człowieka, który w utrwalonym orzecznictwie podkreśla, że prawo dostępu do sądu, stanowiące element art. 6 ust. 1 EKPC, może podlegać ograniczeniom jedynie pod warunkiem, że nie naruszają one samej istoty tego prawa. W wyroku z 26 lipca 2007 r. w sprawie Walchli przeciwko Francji (skarga nr 35787/03) ETPC²⁴ jednoznacznie stwierdził, że sądy krajowe, stosując przepisy proceduralne, powinny unikać zarówno nadmiernego formalizmu, który prowadziłby do naruszenia rzetelności postępowania, jak i nadmiernej elastyczności znoszącej ustawowe wymogi procesowe. Sankcja procesowa musi bowiem pozostawać w rozsądnej proporcji do wagi uchybienia. Szczególne znaczenie dla analizowanej problematyki ma również wyrok ETPC z 31 stycznia 2012 r. w sprawie Assunção Chaves przeciwko Portugalii

²⁴ Wyrok ETPC z 26.07.2007 r., 35787/03, WALCHLI v. FRANCJA, LEX nr 292587

(skarga nr 61226/08)²⁵, w którym Trybunał uznał, że brak jasnego i precyzyjnego pouczenia strony co do sposobu i trybu wniesienia środka zaskarżenia może prowadzić do naruszenia prawa dostępu do sądu. Trybunał podkreślił, że państwo ponosi odpowiedzialność za taki kształt regulacji proceduralnych, który nie wprowadza stron w błąd co do konsekwencji procesowych podejmowanych przez nie działań. W kontekście odwołań od decyzji Prezesa UOKiK argument ten nabiera szczególnej doniosłości, zważywszy na niejednoznaczną redakcję przepisów regulujących sposób wniesienia odwołania oraz brak wyraźnego wskazania sankcji za jego wniesienie bezpośrednio do sądu.

Na gruncie prawa międzynarodowego istotne znaczenie ma także utrwalona linia orzecnicza ETPC dotycząca kwalifikacji sankcji administracyjnych jako mających charakter „karny” w rozumieniu art. 6 EKPC. W wyrokach Engel i inni przeciwko Holandii (8 czerwca 1976 r.) oraz Öztürk przeciwko Niemcom (21 lutego 1984 r.) Trybunał wypracował tzw. kryteria Engel, które pozwalają ocenić, czy dana sprawa – niezależnie od jej formalnej kwalifikacji w prawie krajowym – powinna być traktowana jako sprawa karna ze względu na charakter czynu lub surowość sankcji. Kryteria te znalazły szerokie zastosowanie także w sprawach z zakresu prawa konkurencji²⁶.

W tym kontekście szczególnie doniosłe znaczenie ma wyrok ETPC z 23 listopada 2006 r. w sprawie Jussila przeciwko Finlandii (skarga nr 73053/01), w którym Trybunał uznał, że administracyjne kary pieniężne, choć formalnie nie mają charakteru karnego, mogą podlegać standardom ochrony właściwym dla spraw karnych, zwłaszcza gdy ich dolegliwość jest znaczna²⁷. Stanowisko to zostało następnie potwierdzone w wyroku z 27 września 2011 r. w sprawie Menarini Diagnostics przeciwko Włochom (skarga nr 43509/08), gdzie Trybunał zaakcentował konieczność zapewnienia pełnej i skutecznej kontroli sądowej decyzji organów antymonopolowych nakładających wysokie kary pieniężne. Równolegle analogiczne standardy wypracował Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Już w wyroku z 8 lipca 1999 r. w sprawie Hüls AG przeciwko Komisji (C-199/92 P)²⁸ TSUE wskazał, że sankcje nakładane w postępowaniach antymonopolowych

²⁵ Wyrok ETPC z 31.01.2012 r., 61226/08, ASSUNÇÃO CHAVES v. PORTUGALIA, LEX nr 1107093

²⁶ M. Bernatt, Gwarancje proceduralne w sprawach z zakresu ochrony konkurencji i regulacji, mających charakter karny w świetle EKPCz - glosa do wyroku SN z 14 kwietnia 2010 r., Europejski Przegląd Sądowy 2011, nr 6, s. 43

²⁷ D. Slater, S. Thomas, D. Waelbroeck, Competition law proceedings before the European Commission and the right to a fair trial: no need to reform?, w: The Global Competition Law Centre Working Papers Series 2008, No. 04, s. 27.

²⁸ Wyrok z 8 lipca 1999 r. w sprawie Hüls AG, C-199/92 P, ECLI:EU:C:1999:358

mają charakter represyjny i wymagają zapewnienia podwyższonych gwarancji procesowych. Linia ta została jednoznacznie rozwinięta w nowszym orzecznictwie, w tym w wyroku z 14 września 2023 r. w sprawie Volkswagen Group Italia i Volkswagen AG przeciwko Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato (C-27/22)²⁹, w którym TSUE uznał, że administracyjna kara pieniężna o wysokim stopniu surowości stanowi sankcję karną w rozumieniu art. 50 Karty praw podstawowych UE. Z powyższych orzeczeń wynika jednoznacznie, że w sprawach, w których przedsiębiorcy narażeni są na dotkliwe sankcje finansowe, państwo ma obowiązek zapewnić im realny i efektywny dostęp do sądu. Odrzucenie odwołania wniesionego w terminie, wyłącznie z powodu uchybienia formalnego polegającego na pominięciu pośrednictwa organu administracji, może być w tym świetle oceniane jako środek nieproporcjonalny i sprzeczny zarówno z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, jak i z art. 6 ust. 1 EKPC oraz art. 47 Karty praw podstawowych UE.

W konsekwencji konstytucyjna i międzynarodowa ochrona prawa do sądu przemawia za koniecznością stosowania w analizowanym zakresie wykładni prokonstytucyjnej i prokonwencyjnej, która ogranicza nadmierny formalizm proceduralny i zapewnia jednostce rzeczywistą możliwość merytorycznego rozpoznania sprawy przez sąd, zwłaszcza w postępowaniach o charakterze represyjnym, takich jak sprawy z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów.

5. Wnioski

W nawiązaniu do postawionych na wstępie tego artykułu pytań, po przeprowadzeniu analizy tytułowego zagadnienia, należy stwierdzić, że obecna regulacja prawna w zakresie sposobu wniesienia odwołania od decyzji Prezesa UOKiK jest niejednoznaczna, na co wskazuje, brak w literaturze przedmiotu oraz orzecznictwie sądowym jednolitej wykładni art. 479^{31a} § 2 k.p.c. i w konsekwencji niezgodna z dominującym stanowiskiem, praktyka sądowa.

Odrzucanie odwołania wniesionego przez stronę wprost do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z pominięciem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, stanowi praktykę pozbawiającą stronę skarżącą prawa do merytorycznej kontroli wydanej w jej sprawie decyzji, a w konsekwencji narusza interesy strony

²⁹ Wyrok TSUE z 14 września 2023 r., C-27/22, Volkswagen Group Italia S.P.A. & Volkswagen Aktiengesellschaft przeciwko Autorità Garante Della Concorrenza E Del Mercato, LEX nr 3603632

skarżącej, która jako jedyna ponosi negatywne skutki prawne braku jasnej regulacji prawnej.

Nadmierny rygoryzm tego postępowania nie idzie w parze z jednoznacznymi regulacjami prawnymi i nie znajduje uzasadnienia w świetle obowiązujących przepisów prawa, nie uwzględnia też złożonego, hybrydowego charakteru samego postępowania oraz występujących na jego tle instytucji, w tym odwołania, które jest kwalifikowane jako szczególnie środek zaskarżenia.

Z tych względów należy w pierwszej kolejności postulować o zmianę praktyki sądowej i traktowanie odwołań od decyzji Prezesa UOKiK wniesionych przez stronę w ustawowym terminie, ale wprost do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, jako wniesionych w terminie, niezależnie od daty ich przekazania przez SOKiK Prezesowi Urzędu.

Po drugie, postulować o zmianę art. 479²⁸ k.p.c. przez dodanie w tym przepisie § 2¹ w brzmieniu: Termin, o których mowa w § 1, uważa się za zachowany także wtedy, gdy przed jego upływem strona wniosła odwołanie do sądu ochrony konkurencji i konsumentów. W takich przypadkach sąd ten przekazuje odwołanie Prezesowi Urzędu i w wypadku jego nieuwzględniania, żąda przedstawienia akt sprawy wraz z odwołaniem.

BIBLIOGRAFIA

- Bernatt M., Gwarancje proceduralne w sprawach z zakresu ochrony konkurencji i regulacji, mających charakter karny w świetle EKPCz - glosa do wyroku SN z 14 kwietnia 2010 r., Europejski Przegląd Sądowy 2011, nr 6.
- Ereciński T. [w:] J. Gudowski, K. Weitz, T. Ereciński, *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom III. Postępowanie rozpoznawcze*, wyd. V, Warszawa 2016.
- Flaga-Gieruszyńska K., w: *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, pod red. K. Flaga-Gieruszyńska, A. Zieliński, Warszawa 2025.
- Gudowski J. [w:] *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom I. Postępowanie rozpoznawcze. Artykuły 1-124*, wyd. VI, red. T. Ereciński, Warszawa 2023, art. 13.
- Hausner M., *Odpowiednie stosowanie przepisów prawa – uwagi porządkujące*, Przegląd Prawa i Administracji 2025, nr 65.
- Jagiela J., w: *Kodeks postępowania cywilnego. Tom I. Komentarz. Art. 1-205*, pod red. A. Marciniaka, Warszawa 2019, s. 237.
- Jędrejek G., Orecki M. [w:] *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom. II. Artykuły 367–505(39)*, red. T. Wiśniewski, Warszawa 2021.
- Kmieciak Z., *Postępowanie w sprawach ochrony konkurencji a koncepcja procedury hybrydowej*, PiP 2002/4.
- Kohutek K., Sieradzka M., *Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz*, Warszawa 2024.

- Kunicki I., w: *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom III. Art. 425-729*, pod red. A. Marciniaka, Warszawa 2020.
- Lewandowski M., *Odpowiednie stosowanie przepisów o procesie do postępowań klauzulowego i egzekucyjnego na tle wybranych orzeczeń sądowych*, Problemy Egzekucji Sądowej 2000, nr 9.
- Małysa-Ptak K., *Kontrola działalności administracji publicznej sprawowana przez sądy powszechne*, Warszawa 2019.
- Marciniak A., Postępowanie cywilne rozpoznawcze a postępowanie egzekucyjne, *Gdańskie Studia Prawnicze* 2022, nr 5(57).
- Marszałkowska-Krześ E., w: *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, pod red. E. Marszałkowska-Krześ, I. Gil, Warszawa 2025.
- Modzelewska-Wąchal E., *Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz*, Warszawa 2002.
- Nowacki J., „Odpowiednie” stosowanie przepisów prawa, „Państwo i Prawo” 1964, z. 3.
- Raczkowski M., Zielińska K. [w:] P. Rylski, A. Olaś (red.), *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, wyd. 4, 2025.
- Slater D., Thomas S., Waelbroeck D., Competition law proceedings before the European Commission and the right to a fair trial: no need to reform?, w: *The Global Competition Law Centre Working Papers Series* 2008, No. 04.
- Stankiewicz R., *Likwidacja procedur hybrydowych – krok w dobrym kierunku czy szkodliwy dogmatyzm?* [w:] *Aktualne problemy rozgraniczenia właściwości sądów administracyjnych i sądów powszechnych*, red. M. Błachucki, T. Górzyńska, Warszawa 2011.